

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Historii
dla uczniów gimnazjów
województwa śląskiego
w roku szkolnym 2010/2011**

KOD UCZNIWA

--	--	--

Etap: rejonowy
Data: 31.01.2011r.
Czas pracy: 90 minut

Informacje dla ucznia:

1. Na stronie tytułowej arkusza, w wyznaczonym miejscu, wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 7 stron i 18 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery lub trzy odpowiedzi: A.B.C.D. lub A.B.C. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz zgodnie z poleceniem.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem **X** i zaznacz inną odpowiedź znakiem **X**.
7. Zadania np. z luką, na dobieranie lub innego typu, wykonuj zgodnie z poleceniem.
8. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

liczba punktów możliwych do uzyskania: 60

liczba punktów umożliwiająca kwalifikację do kolejnego etapu: 50

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	razem
Liczba punktów możliwych do zdobycia	1	1	4	2	4	6	1	3	3	4	7	2	3	4	4	4	3	4	60
Liczba punktów uzyskana przez uczestnika																			

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący - .....
2. Członek - .....
3. Członek - .....

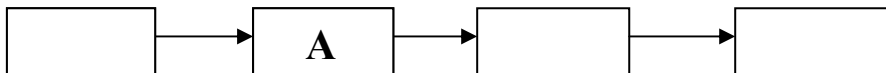
Zadanie 1 (0 - 1)

Uszereguj chronologicznie podane wydarzenia. Wpisz w tabeli kolejne cyfry od 1 do 4. Cyfra 1 oznacza wydarzenie najwcześniejsze.

Koronacja cesarska Napoleona	
Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej	
Konfederacja barska	
Utworzenie Księstwa Warszawskiego	

Zadanie 2 (0 - 1)

Uporządkuj podane wydarzenia w ciąg przyczynowo – skutkowy dotyczący odkryć geograficznych na przeł. XV/XVI w. Wpisz litery w odpowiednim okienku schematu.

- A. Odkrycia geograficzne
- B. Powstanie nowych szlaków handlowych
- C. Dualizm w rozwoju ekonomicznym Europy
- D. Ekspansja turecka

Zadanie 3 (0 - 4)

Do podanych dzieł dopisz ich autorów.

- A. *Pieta* .....
- B. *Ostatnia Wieczerza* .....
- C. *Hamlet* .....
- D. *Madonna Sykstyńska* .....

Zadanie 4 (0 - 2)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji i wykonaj polecenia.

Poczet władców polskich według Jujki

A. Podaj imię władcy przedstawionego na portrecie.

.....

B. Wyjaśnij satyryczną wymowę portretu.

.....

Zadanie 5 (0 - 4)

Zakwalifikuj podane zdania jako prawdę lub fałsz. Wpisz, w wykropkowanym miejscu, odpowiednio: *Prawda* lub *Falsz*

- A. *Marcin Luter zakładał niezależność Kościoła od władzy świeckiej.....*
- B. *Jan Kalwin wprowadził zasadę predestynacji czyli przeznaczenia.....*
- C. *Król angielski Henryk VIII ogłosił w 1534r. akt supremacji.....*
- D. *Na soborze w Konstancji Kościół katolicki uznał nowe religie za herezję.....*

Zadanie 6 (0 - 6)

Przyjrzyj się ilustracji i przeczytaj tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia.

„(...) Mistrz Albrecht (...) przybył do Nas osobiście, (...) mając pełnomocnictwa do oddania pod naszą władzę jako prawowitemu dziedzicowi i panu wszystkich ziem pruskich; (...) a następnie on sam usilnie Nas o to prosił, abyśmy ziemie te oddali mu w lenno, oświadczając, że przez taki układ więcej pożytku przyniosą Nam i Rzeczypospolitej, a pokój będzie pewniejszy(...)”

za: T. Maresz, K. Juszczyk, Historia w tekstach źródłowych, T.1, s.128

A. Nazwij wydarzenie przedstawione na ilustracji i w tekście źródłowym.

.....

B. Podaj datę i miejsce tego wydarzenia.

Data: ..... **Miejsce:** .....

C. Wymień postacie widoczne na ilustracji i opisane w tekście.

.....

.....

D. Określ stopień zależności widoczny na ilustracji i opisany w tekście.

.....

Zadanie 7 (0 - 1)

Uporządkuj chronologicznie podane wydarzenia. Wpisz kolejne cyfry od 1 do 4 w wykropkowane miejsca.

- A. *Zawarcie ugody perejasławskiej .....*
- B. *Odsiecz wiedeńska .....*
- C. *Układy welawsko – bydgoskie .....*
- D. *Zajęcie Kremla przez wojska polskie .....*

Zadanie 8 (0 - 3)

Przyjrzyj się zamieszczonym ilustracjom i wykonaj polecenia.

.....

- A. Wpisz „barok” pod ilustracją przedstawiającą budowlę w stylu barokowym.
- B. Podaj dwie cechy tego stylu widoczne na wybranej przez Ciebie ilustracji.

- 1).....
- 2).....

Zadanie 9 (0 - 3)

W tabeli zamieszczono opisy władców państw sąsiadujących z Rzeczpospolitą w XVIII w. Wpisz do tabeli obok opisów imiona odpowiednich władców.

charakterystyka	władca
<i>Kontynuował reformy zapoczątkowane przez matkę. Podporządkował państwu Kościół katolicki poprzez wprowadzenie tolerancji wyznania i ograniczenie przywilejów duchowieństwa.</i>	
<i>Przeprowadził szereg reform, których celem było nadrobienie zaległości względem Europy. Podzielił państwo na gubernie, unowocześnił armię, utworzył Senat Rządzący oraz doprowadził do powstania licznych manufaktur.</i>	
<i>Nazywany był „królem-filozofem”, ponieważ kochał naukę i sztukę. Jednocześnie przygotowywał i realizował plany powiększenia swego państwa kosztem sąsiadów.</i>	

Zadanie 10 (0 - 4)

Przyporządkuj podanym opisom odpowiednie terminy. Wpisz właściwą cyfrę w wykropkowanym miejscu.

- A. Bóg - wielki zegarmistrz, raz nakręcił zegar świata i nie musi się już nim zajmować.
- B. Człowiek rodzi się z „niezapisaną tablicę”, która zapelnia się w wyniku doświadczeń.
- C. Państwo związkowe z silną władzą centralną- ogólnopaństwową.
- D. Wspieranie rodzimej produkcji i eksportu m.in. poprzez ograniczenie importu.

- 1. Deizm   2. Racjonalizm   3. Liberalizm   4. Federacja
- 5. Merkantylnizm   6. Ateizm   7. Konfederacja   8. Empiryzm

- A-.....   B-.....   C-.....   D-.....

Zadanie 11 (0 - 7)

Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.

(...) V. Rząd, czyli oznaczenie władz publicznych

Wszelka władza społeczności ludzkiej początek swój bierze z woli narodu (...) trzy władze rządu narodu polskiego składać powinny i z woli prawa niniejszego na zawsze składać będą, to jest: władza prawodawcza w Stanach zgromadzonych, władza najwyższa w królu i straży, władza sędownicza w jurysdykcjach na ten koniec ustanowionych lub ustanowić się mających. (...)

VI. Sejm

Sejm(...) na dwie izby dzielić się będzie(...)

Wszystko i wszędzie większością głosów zdecydowane być powinno.(...)

VII. Król

(...) Stanowimy przeto, iż po życiu jakiego nam dobrać łaska pozwoli, elektor dzisiejszy saski w Polsce królować będzie. Dynastia przyszłych królów polskich zacznie się na osobie Fryderyka Augusta(...)

za: T. Maresz, K. Juszczyk, Historia w tekstach źródłowych, t.2, s.106-108

A. Podaj nazwę zacytowanego dokumentu i datę jego uchwalenia.

Nazwa:..... **Data:**.....

B. Wpisz rodzaje władzy wymienione w tekście i nazwij organy je sprawujące:

- 1) władza.....-
- 2) władza.....-
- 3) władza.....-

C. Podaj zasadę, dotyczącą obrad i podejmowania decyzji, którą znosił dokument.

.....

D. Wyjaśnij na czym polegała zmiana, dotycząca przejmowania władzy królewskiej.

.....

Zadanie 12 (0 - 2)

Przyjrzyj się zamieszczonej mapie i wykonaj polecenia.

A. Podkreśl właściwy tytuł mapy.

1. *Rzeczpospolita w XVII w.*
2. *Rzeczpospolita po I rozbiórze.*
3. *Rzeczpospolita po II rozbiórze.*

B. Podaj jeden argument potwierdzający Twój wybór.

.....

Zadanie 13 (0 - 3)

Przyjrzyj się ilustracji i odpowiedz na pytania.

A. Jak nazywa się odznaczenie przedstawione na ilustracji?

.....

B. W którym roku i w jakich okolicznościach zostało ustanowione?

Rok:.....

Okoliczności:.....

Zadanie 14 (0 - 4)

W tabeli podano fragmenty ważnych dla Europy i świata dokumentów wydanych w XVIII w. Wpisz w tabeli ich nazwy i daty uchwalenia.

Fragment dokumentu	Nazwa	Data
<i>(...)Zgromadzenie Narodowe uznaje i oświadcza wobec i pod opieką Istoty Najwyższej, Następujące prawa Człowieka i Obywatela: art. 1.Ludzie rodzą się i pozostają wolni i równi wobec prawa.(...) art.2 Celem każdego związku politycznego jest zachowanie naturalnych i nie podlegających przedawnieniu praw człowieka,(...)</i>		
<i>Uważamy za niezbitę i oczywistą prawdę: że ludzie stworzeni zostali równymi sobie, że Stwórca udzielił im pewnych praw niezbywalnych(...), że w celu zapewnienia sobie tych praw ludzie ustanowili między sobą rządy, których władza wypływa z woli rządzonych(...) Ogłaszamy uroczyście w imieniu władzy złoźnego ludu tych osad, iż te Zjednoczone Osady są i mają prawo być Państwami wolnymi i niepodległymi(...)</i>		

Za: M. Sobańska-Bondaruk,S.B.Lenard,Wiek XVI-XVIII w źródłach,s.456-458,487-489

Zadanie 15 (0 - 4)

W podanym tekście znajdują się informacje prawdziwe i fałszywe. Przekreśl fałszywe.

W 1795/1799r. w wyniku zamachu stanu Napoleon Bonaparte przejął władzę jako pierwszy konsul. W 1802/1804r. koronował się na cesarza Francuzów. Odnosił liczne sukcesy w wojnach z kolejnymi koalicjami. M. in. w 1805/1806r. odniósł zwycięstwo nad wojskami pruskimi pod Jeną/Trafalgarem. W 1807/1809r. po podpisaniu pokoju w Tylży, utworzył Królestwo Polskie /Księstwo Warszawskie. Jednak po nieudanej wyprawie na Rosję, Napoleon poniósł klęskę w „bitwie narodów” pod Lipskiem w 1812/1813r., a w 1815r. został ostatecznie pokonany pod Wagram/Waterloo.

Zadanie 16 (0 - 4)

Połącz w pary wydarzenie i jego skutek. Wpisz właściwą cyfrę w tabeli.

Wydarzenie	Skutek
<i>Unia lubelska</i>	
<i>Zwycięstwo pod Wiedniem</i>	
<i>Układy welawsko-bydgoskie</i>	
<i>Sekularyzacja Inflant</i>	

1. Niezależność Prus Książęcych.
2. Objęcie władzy w Rzeczypospolitej przez Jana Sobieskiego.
3. Włączenie Podlasia, Wołynia, części Podola i Kijowszczyzny do Korony.
4. Utworzenie Ligii Świętej do walki z Turkami.
5. Utworzenie Księstwa Kurlandii i Semigalii.

Zadanie 17 (0 - 3)

Przeczytaj fragmenty tekstów źródłowych. Zidentyfikuj postacie, których dotyczą wpisując ich imiona i nazwiska w wykropkowanych miejscach.

„(...Od tamtego czasu niezbyt wielkie zaufanie pokładał w obronie i sztuce inżynierskiej. Zarazem zaś uwierzył w siłę wojska ludowego- milicyjnego, demokratycznego. Po Dubience stał się sławny w Europie, rewolucyjna Francja w uznaniu zasług w walce z despotyzmem włączyła go w 1792 roku do 18- osobowej „elity ludzkiej”-(...)”

J. Besala, Tajemnice historii Polski, s. 138

„(...)Mimo licznych intryg i zamachów przeżyje swego konkurenta, Augusta II Mocnego, aż o 33 lata, choć zrzeknie się polskiej korony. W spokoju dożyje sędziwego wieku, panując w małej Lotaryngii, zasłynie też jako mecenas sztuki, wielbiciel kobiet i ...tytoniu.(...)”

J. Besala, Tajemnice historii Polski, s.241

„(...)Wielki hetman kontaktował się ze Szwedami jeszcze przed „potopem”, od marca 1655 roku. Już w maju, w porozumieniu z krewnym(...) gotów był zerwać unię z Koroną i związać się ze Szwecją za cenę przyznania mu przez króla szwedzkiego udzielnego księstwa. Gdy nastąpiły czasy „potopu”(…), poddał również Litwę pod zwierzchnictwo Karola X Gustawa.(...)”

J. Besala, Tajemnice historii Polski, s. 118

Zadanie 18 (0 - 4)

Dopisz królów polskich, za panowania których miały miejsce wymienione wydarzenia.

Wydarzenie	Król polski
<i>Utworzenie wojska kwarcianego</i>	
<i>Sejm niemy1717r.</i>	
<i>Uchwalenie praw kardynalnych</i>	
<i>Powstanie piechoty wybranieckiej/ polanieckiej</i>	